

Sygn. akt IV Ka 610/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy - IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Lech Mużyło
Sędziowie	SO Barbara Gabrysz SO Włodzimierz Przysłupski (spr.)
Protokolant	stażysta Antonina Kubiena

przy udziale Bożeny Ławrowskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Legnicy

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2012 r.

sprawy **K. S. (S.) i J. Ś. (Ś.)**

oskarżonych o przestępstwa z art. 291 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego K. S.
i obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie

z dnia 12 września 2012 r. sygn. akt II K 180/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego **K. S.** w ten sposób, że uniewinnia go od popełnienia zarzucanego mu czynu, a kosztami procesu w tym zakresie obciąża Skarb Państwa,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od oskarżonego J. Ś. na rzecz Skarbu Państwa 10,00 złotych kosztów procesu za postępowanie odwoławcze
i wymierza mu 500,00 złotych opłaty za II instancję.

Sygn. akt IV Ka 610/12

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Lubinie oskarżył:

1. K. S. o to, że:

I. w dniu 16 września 2011 roku w miejscowości L. na ul. (...) będąc pracownikiem skupu złomu (...)pomógł W. J. w zbyciu 10 ton złomu stalowego grubego o wartości 7500 złotych wiedząc o tym, że został on uzyskany za pomocą czynu zabronionego, czym działał na szkodę (...)SA (...)

tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.

2. J. Ś. o to, że:

II. w dniu 16 września 2011 roku w miejscowości L. na ul. (...) będąc właścicielem skupu złomu (...)pomógł W. J. w zbyciu 10 ton złomu stalowego grubego o wartości 7500 złotych wiedząc o tym, że został on uzyskany za pomocą czynu zabronionego, czym działał na szkodę (...)SA (...)

tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Lubinie wyrokiem z dnia 12 września 2012 r. (sygn. akt II K 180/12):

I. oskarżonego K. S. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 (trzydziestu) złotych,

II. oskarżonego J. S. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych,

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonym okres ich zatrzymania - K. S. od dnia 16.09.2011 r. do dnia 17.09.2011 r., a oskarżonemu J. Ś. od dnia 20.09.2011 r., do dnia 21.09.2011 r., przyjmując iż 1 (jeden) dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny 2 (dwóm) dziennym stawkom grzywny,

IV. na podstawie art. 627 k.p.k. oraz art. 3 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe i wymierzył im opłaty: K. S. w kwocie 300 złotych, a J. Ś. w kwocie 500 złotych.

Powyższy wyrok zaskarżyli apelacjami w całości: oskarżony K. S. i jego obrońca oraz obrońca oskarżonego J. Ś..

Obrońca oskarżonego K. S. w swojej apelacji zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 291 § 1 k.k., poprzez błędną wykładnię w/w przepisu, polegającą na niesłusznym uznaniu, iż wykonanie przez oskarżonego polecenia swojego przełożonego i rozładowanie złomu pochodzącego z przestępstwa, bez istnienia świadomości przestępnego pochodzenia w/w rzeczy wyczerpuje znamiona występku z art. 291 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa subsumcja zachowania sprawcy pod konkretny przepis prawa karnego materialnego winna doprowadzić do stwierdzenia, iż zachowaniem swoim nie wyczerpał on ustawowych znamion czynu zabronionego w art. 291 §1 k.k.

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść tego orzeczenia, a polegający na bezkrytycznym oraz fragmentarycznym przyjęciu za wiarygodne i nie budzące wątpliwości zeznań W. J. i A. P.

w konsekwencji czego Sąd I instancji uznał, iż oskarżony K. S. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego sprawy, a szczególności zaś prawidłowa ocena zeznań w/w osób złożonych bezpośrednio przed Sądem w zestawieniu z wyjaśnieniami K. S. i J. S. doprowadzić winna do Jednoznacznego wniosku, że oskarżony K. S. nie dopuścił się popełnienia czynu, za który został skazany.

Stawiając takie zarzuty, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego K. S. od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa,

a ewentualnie o:

uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Lubinie.

Obrońca oskarżonego J. Ś. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na bezkrytycznym oraz fragmentarycznym przyjęciu za wiarygodne i nie budzące wątpliwości zeznań W. J. i A. P. w konsekwencji czego Sąd i instancja uznał, iż oskarżony J. Ś. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego sprawy,

o w szczególności zaś prawidłowa ocena zeznań tych osób złożonych bezpośrednio przed Sądem w zestawieniu z wyjaśnieniami J. Ś. oraz K. S., doprowadzić powinno do jednoznacznego wniosku, że oskarżony J. Ś. nie dopuścił się popełnienia czynu, za który został skazany.

Stawiając taki zarzut, apelujący wniósł o zmianę zamianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. Ś. od popełnienia zarzucanego mu czynu,

ewentualnie o:

uchylenie zaskarżanego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Natomiast oskarżony K. S. w swojej osobistej apelacji zarzucił zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na oparciu się wyłącznie na zeznaniach współoskarżonych A. P. oraz W. J. i nie uwzględnienie innych dowodów w sprawie, przemawiających na jego korzyść.

Stawiając taki zarzut, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie go od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na uwzględnienie zasługiwała apelacja oskarżonego K. S. i jego obrońcy.

Słusznie bowiem apelujący zarzucili zaskarżonemu wyrokowi, że sąd

I instancji w żaden sposób nie wykazał, że K. S. miał świadomość nielegalnego pochodzenia złomu, który rozładował w dniu 16 września 2011 roku.

Jednocześnie trafnie podnoszą oni w swoich apelacjach, że oskarżony K. S. nie brał udziału w jakichkolwiek rozmowach z A. P., czy też z W. J., a sam wygląd złomu nie mógł go w żaden sposób zaniepokoić co do jego pochodzenia, bowiem do skupu złomu oddawane są często tego typu elementy metalowe, zaś do zakresu obowiązków tego oskarżonego nigdy nie należało weryfikowanie legalności pochodzenia przyjmowanego towaru.

Głównym dowodem osobowym, na którym oparte zostały zarzuty aktu oskarżenia w stosunku do oskarżonych K. S. i J. Ś. – są szczegółowe i konsekwentne zeznania świadków A. P. i W. J., którzy podali, że w dniu 16 września 2011 roku przed godziną 7⁰⁰ rano dostarczyli do punktu skupu przy ul. (...) w L. około 10 ton złomu stalowego i tam też doszło do dokonania transakcji sprzedaży tego towaru.

Z zeznań wymienionych wyżej świadków, które sąd I instancji słusznie uznał za wiarygodne, nie wynika jednak, aby oskarżony K. S.

w jakikolwiek sposób uczestniczył w uzgadnianiu z nimi dostawy złomu lub też był obecny podczas finalizowania transakcji jego sprzedaży.

Świadek W. J. zeznał bowiem, że przywieziony przez niego złom do punktu skupu przy ul. (...) – został zważony, a następnie rozładowany przez oskarżonego K. S., który był ubrany w pomarańczowe spodnie robocze.

Natomiast z zeznań A. P. wynika, że po rozładowaniu złomu z ciężarówki udał się od do biura punktu skupu, gdzie znajdował się oskarżony J. Ś., który zapłacił mu za ten towar kwotę 7.500 zł, nie sporządzając żadnej dokumentacji z tej transakcji.

Na udział oskarżonego K. S. w nabyciu złomu od A. P. nie wskazał również współoskarżony J. Ś., który zaprzeczył temu, aby transakcja taka w ogóle doszła do skutku.

Skoro oskarżony K. S. nie był obecny w biurze punktu skupu, kiedy finalizowana była transakcja sprzedaży złomu pomiędzy A. P., a J. Ś. i brak jest jakichkolwiek dowodów, wskazujących na jego wiedzę o wcześniejszych uzgodnieniach w tym przedmiocie – to tym samym można zasadnie uznać, że istnieją istotne wątpliwości w zakresie jego sprawstwa i winy.

W ocenie sądu odwoławczego, całokształt okoliczności sprawy może co najwyżej wskazywać na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony K. S. świadomie współdziałał z oskarżonym J. Ś. w nabyciu złomu pochodzącego z kradzieży w dniu 16 września 2011r. w L.. Jest to jednak niewystarczające do przypisania temu oskarżonemu sprawstwa i winy nie tylko w zakresie zarzucanego mu przestępstwa paserstwa z art. 291 § 1 k.k., ale nawet w formie paserstwa nieumyślnego, określonego w art. 292 § 1 k.k.

Należy przy tym zauważyć, że Sąd Rejonowy w swoich rozważaniach w tym zakresie odniósł się generalnie do obu oskarżonych uznając, iż „popelnili swój czyn umyślnie w zamiarze bezpośrednim” po czym w dalszej części tego zdania stwierdził, że „albowiem okoliczności, w jakich doszło do przyjęcia przywiezionego przez W. J. złomu oraz jego ilość i skład wyraźnie wskazywały na nielegalny sposób jego uzyskania”. Sąd Rejonowy popadł zatem w tej kwestii w sprzeczność, albowiem najpierw ocenił zachowanie obu oskarżonych jako działanie w zamiarze bezpośrednim, a następnie przyjął, że w istocie oskarżeni działali z zamiarem wynikowym (ewentualnym), a nawet z tzw. „świadomą nieumyślnością”. W dalszej zaś części tych rozważań sąd I instancji dodał, że „oskarżony K. S. nie powinien godzić się na popełnienie czynu zabronionego, nawet gdy stosowne polecenie wydaje mu pracodawca”.

W ocenie sądu odwoławczego przytoczone wyżej rozważania Sądu Rejonowego odnoszące się do sprawstwa i winy oskarżonego K. S. – nie mają żadnego oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Kierując się zatem zasadą rozstrzygania na korzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości (art. 5 § 2 k.p.k.) Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. S., w ten sposób, że uniewinnił go od popełnienia zarzucanego mu czynu, a kosztami procesu w tym zakresie obciążył Skarb Państwa.

Nie zasługiwała natomiast na uwzględnienie apelacja obrońcy oskarżonego J. Ś.. Wbrew twierdzeniu apelującego, Sąd Rejonowy nie popełnił błędu ustalając sprawstwo i winę tego oskarżonego w zakresie przypisanego mu przestępstwa umyślnego paserstwa, określonego w art. 291 § 1 k.k. Brak jest bowiem jakichkolwiek podstaw do kwestionowania wiarygodności głównych dowodów w sprawie w postaci szczegółowych i konsekwentnych zeznań świadków: A. P. i W. J., którzy podali, że w dniu 16 września 2011 r. dostarczyli około 10 ton złomu stalowego do punktu skupu należącego do oskarżonego J. Ś.. Najistotniejsze są w tym przedmiocie zeznania świadka A. P., który opisał w jaki sposób sfinalizowana została przez niego transakcja sprzedaży złomu, a mianowicie oświadczył, że po rozładowaniu ciężarówki udał się do biura punktu skupu, gdzie znajdował się oskarżony J. Ś., który zapłacił mu za ten towar kwotę 7.500 zł, nie sporządzając na tę okoliczność żadnej dokumentacji.

Nie ulega też wątpliwości, że A. P. kontaktował się telefonicznie z oskarżonym J. Ś. dzień przed zdarzeniem, w momencie jazdy ciężarówki ze złomem do punktu skupu (16.09.2011 r. godz. 6³⁹) oraz po ujawnieniu kradzieży złomu w (...) w P. o godzinie 9⁴⁴ (vide: wydruk z połączeń telefonicznych k – 511-513)

Zarejestrowane połączenia telefoniczne potwierdzają zeznania świadków A. P. i W. J. i świadczą o tym, że sprzedaż kradzionego złomu w punkcie skupu przy ul. (...) w L. została wcześniej uzgodniona pomiędzy oskarżonym J. Ś. i A. P., a po ujawnieniu kradzieży złomu, A. P. ostrzegł o tym fakcie swojego kontrahenta.

Nie ulega zatem wątpliwości, że istniały podstawy do przypisania oskarżonemu J. Ś. sprawstwa i winy w zakresie popełnienia zarzuconego mu czynu.

Należy przy tym w pełni zaakceptować ustalenia i oceny sądu I instancji, odnoszące się do podniesionej w apelacji kwestii braku tzw. „złomu ciężkiego” w punkcie skupu należącego do oskarżonego J. Ś. w czasie pobytu funkcjonariuszy Policji w tym zakładzie po zdarzeniu.

Nie mogły być zatem uwzględnione wnioski apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. Ś. od popełnienia zarzuconego mu czynu, albo o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest bowiem kompletny, a jego ocena dokonana przez sąd I instancji – nie nasuwa zastrzeżeń.

Skoro apelacja kwestionuje całość rozstrzygnięcia, obowiązkiem sądu odwoławczego było dokonanie oceny zaskarżonego wyroku, także w części orzeczenia o karze w stosunku do oskarżonego J. Ś..

W ocenie sądu odwoławczego rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w tym zakresie nie nasuwa zastrzeżeń, tym bardziej, że zastosowano wobec oskarżonego dobrodziejstwo z art. 58 § 3 k.k., polegające na wymierzeniu mu samoistnej kary grzywny. Nie razi też wysokość orzeczonej wobec oskarżonego grzywny, która jest współmierna do stopnia zawinienia oraz jego możliwości płatniczych.

Należy przy tym zauważyć, że Sąd Rejonowy nie orzekł wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w części odnoszącej się do oskarżonego J. Ś..

Natomiast na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. oraz art. 627 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. sąd odwoławczy zasądził od oskarżonego J. Ś. na rzecz Skarbu Państwa 10 złotych kosztów procesu za postępowanie odwoławcze i wymierzył mu 500 złotych opłaty za II instancję.